

kjer bi potem nas Slovence in Čehe zopet strahovali. To jim je spodletelo in zato zabavljajo na slovenske poslance.

— 0 —

Nekaj misli v prevdarek.

V naših slov. dnevnikih beremo naslednje pomenljive besede o vrli družbi sv. Mohorja:

Slovenci smemo res ponosni biti na svojo družbo sv. Mohorja, ki se je razrastla v veliko in košato drevo. Ona je šola za odrasle in je tembolj potrebna v takih krajih, kjer nam ne pustijo narodnih šol. Ona priprostemu narodu bistri um in blaži srce, ona mu daje pouk za časni in večni blagor. S takim zavodom se ne more ponašati noben drugi narod; imajo sicer podobne družbe, pa vdeležba je drugodi prepričla, in vsled tega zaostajajo tudi vspehi. Zato se ne more prehvaliti vrla slovenska duhovščina, ki s toliko marljivostjo ude nabira. Ali to tudi duhovščini pastirstvo olajšuje, kajti ljudje, ki prebirajo pobožne in koristne knjige, niso razgrajalci, ne pobijalci, ne sleparji, ne tatovi, ne goljufi, ne divjaki in suroveži. Take je lahko voditi in učiti. In tudi slovenskim politikom je to v veliko pomoč, kajti težko je verjeti in redko se bode zgodilo, da bi Mohorjan, ki bukve tudi res prebira, volil z nasprotniki naše narodnosti. Iz tega sledi, da bi moralo tako duhovnikom, kakor tudi posvetnim rodoljubom mnogo na tem biti, da se družba povsod razširi, posebno v takih krajih, kjer so poptujčevanju izpostavljeni. Veliko število udov nas ne sme motiti, kajti največ Mohorjanov je le v takih krajih, ki so narodno že probujeni; nasprotno so pa drugi kraji semtertje zelo zanemarjeni, skorej bi rekel, pozabljeni; le pomislimo na beneške, na ogerske Slovence, na Zagorjane v Hrvatski, ki so prav za prav tudi le bolj Slovenci, kakor Hrvati! Pičlo je tudi še zmirom število Mohorjanov tik nemške meje na Štajarskem in Koroškem. Rodoljubi, ki živijo v takih krajih ali blizu njih, naj bi iz svojega žrtvovali nekaj goldinarjev, da bi mogli ljudem bukve iz začetka zastonj dati; ko se branja privadijo, bodo potem že sami plačevali tisti goldinar.

Pretekli teden sem bil v Celovsu in sem izvedel, da je družba kupila neko hišo s precejšnjim prostorom, za novo zidanje povsem pripravnim, za 24.000 gld., ker je stara družbina hiša pretalna in ni kraja za vse potrebne stroje. To je prav; morda bode potem mogoče, nekaj hitreje tiskati in razpošiljati, kar je splošnja želja po Slovenskem. Toda gospodje odborniki so mi tožili, da so v nekaki denarni zadregi, kajti denar od letnikov se za take reči ne sme rabiti, ampak le rezervni fond, ki se nabira iz plačil dosmrtnih udov in pa iz postranskega zaslužka tiskarne. Ta zaslužek pa ni preobilan,

v prihodnje se zna še nekoliko skrčiti, ako bodo nemški konservativci svojo tiskarno napravili. Tedaj bi se dalo družbi le s tem pomagati, ko bi pristopilo veliko število dosmrtnih udov. Kdor je še mlad in zdrav, prav pametno stori, ako plača jedenkrat za vselej 15 fl. Če pa vsako leto sproti plačuje, bode plačal nemara 20, 30, 40 ali še več goldinarjev do konca svojega življenja; vrhu tega ima pa jedno skrb manj; dostikrat se kdo kako leto zapisati pozabi, potem je pa žalosten in nevoljen, če bukev ne dobi. Dosmrtni udi so pa tako že zapisani, ni se jim treba vsako leto posebej zapisovati; le oglašiti se jim je potreba in knjige prejmejo brez zadržka. Družba sv. Mohorja ima po Slovenskem mnogo prijateljev. Morda ta moj spis pripomove, da jej pomagajo pri nakupu nove hiše s tem, da se jih mnogo zapiše za dosmrtno ude; saj kdor je še trden, ne bode imel pri tem nikake zgube, ker mu v bodoče ne bode treba nič plačevati. Naj bi pa Bog družbi poslal tudi dobrotnika, kakoršen je bil rajni prof. Debelak, ki jej je volil lepo svoto svojega premoženja. Premožni domoljubi naj bi se sploh pri svojih volilih bolj pogosto spominjali narodnih zavodov ter tako koristili ne samo svojemu ožjemu sorodstvu, ampak tudi celemu narodu, ki je tudi nekako daljno sorodstvo. Med prve in najkoristnejše narodne zavode pa je gotovo v prvi vrsti šteti našo slavno družbo sv. Mohorja.

Gospodarske stvari.

Sesna praseta in njih odstavljanje.

Kar je mlado, to je pač ljubo za oko, ako tudi na sebi nima nič posebne milobe. Tako je tudi pri mladih svinétih, pri prasutih. Kako ljubo jih gleda gospodinja, kedar ji skakljajo okoli prasice!

Ali za-njo še imajo praseta več vrednosti, kajti iz njih si priredi v razmernem malem času velicij svinj in že računni v duhu, kaj da dobi iz njih za dom, za kuhinjo ali pa tudi, koliko da bode denarja za-nje. To je vse lepo, ali treba ji je tudi misliti na to, kako da jih vzredi, da ji bode iz njih največ dobička. Dokler sesajo praseta, v tem času pač ni z njimi veliko dela, ali pozneje, že v času, ko jih je treba odstaviti, ne gre že več tako lahko. V tem je treba že nekake skušnje in razumnosti, sicer si na pravi lahko pri tem veliko škode. Kedaj in kako pa se prase najbolje odstavi, o tem imajo „Novice“ obširen sestavek in mi ga damo nekaj našim bralcem v poduk ter upamo, da še marsikateri gospodinji vstrežemo z eno ali drugo drobtinico, ki se najde v onem sestavku.

Praset, ki jih mislimo rediti, ne smemo nikdar pred šestim tednom vzeti od svinje,